

Міністерство освіти і науки України
Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського»
Південноукраїнський центр професійного розвитку керівників та фахівців
соціономічної сфери

РОЗВИТОК КРЕАТИВНОСТІ ЯК РЕСУРСУ ІННОВАЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ОСОБИСТОСТІ: ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ АСПЕКТИ

**ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-МЕТОДИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ
04 квітня 2025 року**

ОДЕСА

УДК: 159.953:37.015.3:005.963

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ:

Черненко Наталія Миколаївна - доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри освітнього менеджменту та публічного управління.

Соловейчук Олена Максимівна – фахівець Південноукраїнського центру професійного розвитку керівників та фахівців соціономічної сфери.

*Рекомендова вченою радою Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»
(протокол №14 від 24 квітня 2025 р.)*

Рецензенти:

Ольга ЗБАРСЬКА (Olga Zbarskaya) - доктор наук, експерт у галузі креативного потенціалу людини, член академії ACSW, член The Textbook & Academic Authors Association, засновник та президент компанії «OZCREDO», автор книг та підручників.

Осіпова Тетяна Юріївна - доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри педагогіки Університету Ушинського

Розвиток креативності як ресурсу інноваційного потенціалу особистості: психолого-педагогічні аспекти: збірник матеріалів всеукраїнської науково-методичної конференції з міжнародною участю. Одеса : Університет Ушинського, 2025. 511 с.

До збірника увійшли матеріали всеукраїнської науково-методичної конференції з міжнародною участю, присвяченої різним психолого-педагогічним аспектам інноваційного потенціалу особистості, сучасним методам та формам організації освітнього процесу у закладах освіти різного рівня, розвитку креативного мислення під час підготовки здобувачів у закладах освіти.

Науковці висвітлюють питання щодо сучасних форм і методів розвитку креативності як ресурсу інноваційного потенціалу особистості.

Відповідальність за зміст матеріалів несуть їх автори.

© Університет Ушинського

перспективним та актуальним аспектом культурного виховання та соціалізації нового покоління. Розвиток творчих здібностей молодших школярів в процесі загальної музичної освіти є важливим кроком до формування гармонійно розвиненої особистості, здатної до творчого самовираження та успішної самореалізації в майбутньому.

Список використаних джерел:

1. Великий тлумачний словник сучасної української мови (з дод. і допов.) (2005). Уклад. і голов. ред. В.Т. Бусел. Київ; Ірпінь: ВТФ «Перун». 1728 с.
2. Збарська, О. (2025). Розвиток креативності як ресурс інноваційного потенціалу особистості: психолого-педагогічні аспекти. *Презентація*. Інститут креативного мислення “ОЗ КРЕДО”, США. Матеріали міжнародного підвищення кваліфікації (стажування) 07.02.2015-07.04.2025.
3. Кохан, Л. Особливості формування творчої особистості. *World science*. 2016. №1. С. 31-32.
4. Павлюк, Р. (2007). Креативність як складова частина професійної підготовки майбутніх учителів. URL: http://www.rusnauka.com/16_NPM_2007/Pedagogica/22154.doc.htm
5. Сисоєва, С. (2023). Соціальні, психологічні та педагогічні підходи до визначення творчої особистості. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/711902/1/Guz-Sys-mon.pdf-pages-23-56.pdf>
6. Тернова, А. (2023). Розвиток творчих здібностей молодших школярів в процесі загальної музичної освіти. *Квал. робота магістра*. Університет Ушинського. Одеса. 73 с.
7. Турніна, О. (2007). Психологія творчості : навч. посіб. Київ : МАУП. 160 с.
8. Stain, B.S. (1988). Memory and Creativity. Handbook of Creativity. Ed. of J.A. Glover and other. Plenum Press, N.Y. and London. 1

ФОГЕЛЬ Тетяна Миколаївна

**МУЛЬТИМОДАЛЬНІСТЬ У ФУНКЦІОНУВАННІ ТА
ВИКЛАДАННІ ІНОЗЕМНИХ МОВ: РОЗВИТОК КРИТИЧНОГО
МИСЛЕННЯ**

Не заперечним є той факт, що сучасний глобалізований світ не можливо уявити без спілкування, яке все частіше виявляється через сукупність модусів, що репрезентують конкретний канал комунікації, спрямований на передачу інформації.

З огляду на це факт, особливої актуальності набуває концепція мультимодальності яка ґрунтується на використанні декількох способів передачі інформації або взаємодії з нею. Мультимодальність базується на різноманітних

типах, а також каналах сприйняття людиною тієї чи іншої інформації, а саме: одночасному використанні та взаємодії вербальних і не вербальних, візуальних, рецептивних та інших аспектів, які задіюють різноманітні типи відчуттів [2].

Мультимодальність є важливим концептом, який активно використовується в різних сферах комунікації, зокрема в навчанні іноземним мовам, де вона дозволяє покращити ефективність навчального процесу, зробивши його більш інтерактивним та багатограним. Застосування мультимодальності дозволяє інтегрувати різні канали комунікації для досягнення кращих результатів у навчанні та розвитку мовних навичок.

Сучасні освітні стандарти все більше орієнтовані на інтеграцію мультимедійних та мультимодальних технологій у навчальний процес. Зокрема, важливим є застосування мультимодальності у навчанні іноземних мов, що передбачає розширення навчальних матеріалів і вдосконалення методичних підходів для досягнення кращих результатів у навчанні, більш глибокому засвоєнню матеріалу, покращенню мотивації студентів, дозволяючи враховувати їх індивідуальні особливості, навчальні стилі, що робить процес викладання більш інклюзивним і адаптованим до потреб кожного учня.

З огляду на вищезазначене, вважаємо, що інтеграція мультимодальності у навчальний процес сприяє розвитку критичного мислення, адже критичне мислення, з позиції педагогічної теорії (Є. Полат) має наступні ознаки: аналітичність (відбір, порівняння, зіставлення фактів та явищ); асоціативність (установлення асоціацій з раніше вивченими фактами, явищами); самостійність; логічність (уміння будувати логіку доказовості розв'язання проблеми, послідовність дій); системність (уміння розглядати об'єкт, проблему в цілісності їх зв'язків і характеристик) [1, с. 62-77]. Р. Джонсон визначає критичне мислення як «особливий вид розумової діяльності, що дозволяє людині винести раціональне судження щодо запропонованої їй точки зору або моделі поведінки» [3].

Розвиток критичного мислення через призму мультимодальності може бути реалізований наступним чином:

1. У процесі аналізу мультимодальних текстів.

Студенти навчаються розпізнавати та інтерпретувати різні семіотичні ресурси, такі як візуальні, вербальні та аудіальні елементи, що сприяє глибшому розумінню та критичному аналізу інформації.

2. Через мультимодальну грамотність.

Залучення студентів до аналізу та створення мультимедійних артефактів допомагає їм розвивати навички інтерпретації, аналізу, інференції, оцінки та пояснення, що є основними компонентами критичного мислення.

3. Через включення у навчальний процес та мотивацію.

Мультимодальність дозволяє створювати більш реалістичні умови для практичного використання мови, адже використання мультимодальності в навчанні іноземних мов дає можливість не тільки розвивати всі мовні навички

(читання, письмо, говоріння, слухання), а й збагачувати навчальний досвід за рахунок залучення різних сенсорних каналів, що робить навчальний процес більш інтерактивним та цікавим, що стимулює студентів до активної участі та критичного осмислення матеріалу, сприяє розвитку критичного мислення, здатності до самостійного навчання та креативного використання ресурсів.

Отже, інтеграція мультимодальності в освітні практики сприяє розвитку критичного мислення студентів, забезпечуючи їх аналітичними інструментами для систематичного аналізу мультимодальних текстів, що дозволяє їм стати обізнаними та активними учасниками в суспільстві, насиченому медіа.

Список використаних джерел:

1. Петунин О. В. Проблема познавательной самостоятельности школьников в отечественной педагогике / О. Петунин // Инновации в образовании - 2004. - № 6. - С. 62-77
2. Фогель Т. М. Теоретичні засади мультимодальності у функціонуванні та викладанні іноземних мов / Т. Фогель // Наукові інновації та передові технології - 2025. - № 3 (43). - С. 1489-1499
3. The World Competitiveness Yearbook 2004 [Online] / Lausanne: IMD, 2004. Available from: <http://www0.imd.ch/pressereleases/>.

ФОРОСТЯН Ольга Іванівна

МОТИВАЦІЙНО-ОСОБИСТІСНІ СТРАТЕГІЇ ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНОГО СУПРОВОДУ ОСІБ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ

Реформування всіх галузей освіти в Україні, що відбувається на тлі неоднозначних соціально-економічних і суспільно-політичних змін, вимагає нових підходів до проблеми оновлення її змісту та удосконалення засобів, форм та методів навчання. Нагальною потребою сучасного етапу розвитку демократичної освіти в Україні є створення умов для залучення кожної дитини, людини до навчально-виховного процесу із урахуванням їхніх загальних та спеціальних потреб, особливостей соціального досвіду, рівня розвитку культури, своєрідності ціннісних орієнтацій.

Закордонні та вітчизняні наукові дослідження засвідчують необхідність і важливість організації взаємодії дітей з різноманітних культурних середовищ, з відмінними здібностями, своєчасними і особливими потребами, різними ціннісними орієнтаціями в умовах соціального середовища. Організація навчально-виховного процесу учнів різних категорій шляхом удосконалення сприятливих психолого-педагогічних умов, використання корекційно-компенсаторної складової забезпечує можливості набуття ними соціального досвіду, досвіду міжособистісної взаємодії, саморегулювання моральної

ФОГЕЛЬ Тетяна Миколаївна Мультимодальність у функціонуванні та викладанні іноземних мов: розвиток критичного мислення	441
ФОРОСТЯН Ольга Іванівна Мотиваційно-особистісні стратегії психолого-педагогічного супроводу осіб з особливими освітніми потребами	443
KHMELEVSKA Inha A Method For Measuring Semantic Distance In Assessing Vocalists' Creativity	448
ЦИБУХ Людмила Миколаївна Розвиток креативності у студентів-психологів під час вивчення психологічних дисциплін	451
СНАІКА Olena Some Benefits Of Using Role Plays In Teaching English For Academic Purposes	453
ЧУСТРАК Анатолій Петрович, КОКОТЄЄВА Анастасія Сергіївна Креативність: як її розвивати	456
ШАРКО Інна Олександрівна Система розвитку творчих навичок здобувачів вищої управлінської освіти у рамках курсу «Креативний менеджмент»	458
ШВЕЦЬ Світлана Леонідівна Розвиток креативності як джерело інноваційного потенціалу особистості в політичному аналізі	461
ШЕВЧЕНКО Володимир Миколайович Розвиток креативного мислення як умова формування успішної особистості	463
ШПАЛЯРЕНКО Юлія Анатоліївна Потенціал використання діяльнісного підходу для розвитку креативності молодших школярів	468
ШРАГІНА Лариса Ісаківна Теорія рішення винахідницьких завдань як методологічна основа педагогічної творчості	471
SHTAINER Tetiana The Case Method In Teaching Design Disciplines: Revealing Students' Creative Potential	474
ШТЕГЕРАН Ірина Павлівна Розвиток креативного мислення у дітей з оо	477
ЯЦЕНКО Володимир Архипович Навчальний процес як середовище розвитку креативності та інноваційного потенціалу особистості	482
ІНФОРМАЦІЯ ПРО АВТОРІВ	487
ЗМІСТ	504